

J. Pakuła, Minimum socjalne w trzecim kwartale 2023 r. a stypendium dla studentów [w:] Pomoc materialna dla studentów - blog, wpis 22 maja 2024 r.

online: <http://pomocmaterialna.pl/blog/20240522>,

dostęp: 18 października 2024 r.

Minimum socjalne w trzecim kwartale 2023 r. a stypendium dla studentów

Na łamach czasopisma Polityka Społeczna ukazał się tekst poświęcony minimum socjalnemu - ważna, bo przydatna, lektura na użytek stypendiów socjalnych.

Jacek Pakuła 22 maja 2024

Na łamach czasopisma Polityka Społeczna (Rok 2024, Tom 598, Nr 2) ukazał się tekst Pana Piotra Kurowskiego pt. Wartość minimum socjalnego w trzecim kwartale 2023 r.

Podane kwoty mogą mieć zastosowanie w postępowaniu ze studentami wykazującymi tzw. dochody zerowe. Zgodnie bowiem z art. 88 ust. 5 PSWiN, w przypadku, gdy student nie dołączy zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej o korzystaniu, w roku złożenia wniosku o stypendium socjalne, ze świadczeń z pomocy społecznej, organ może przyznać żądane świadczenie, jeżeli student udokumentował źródła utrzymania rodziny.

W praktyce udokumentowanie, a zwłaszcza przygotowanie uzasadnienia decyzji o odmowie przyznania stypendium socjalnego, skoro w ocenie organu student wcale nie udokumentował, może rodzić pewne trudności. Wyjaśnienia studenta, połączone z przedstawieniem dokumentów, winny być oceniany przez organ z uwzględnieniem zasad doświadczenia życiowego i logiki. Aby jednak te tłumaczenia studenta móc ocenić, trzeba je najpierw mieć. Co sprawia, że organy przyznające pomoc materialną działają prawie jak saper. Organ musi wiedzieć czego chce, chociaż stany faktyczne studentów ubiegających się o przyznanie stypendium socjalnego nie są proste. Często dopiero bezpośrednia rozmowa ze studentem pozwala na rozwianie wątpliwości, czego potrzebujemy, co należy dołączyć do wniosku itd.

Wracając zaś do artykułu P. Kurowskiego należy wskazać, że minimum socjalne stanowi wzorzec wydatków niezamożnych gospodarstw domowych. Oznacza to, że trudno dać wiarę tłumaczeniom studenta, że np. na jedzenie wydaje 100 zł miesięcznie.

Co do kwot, wartość minimum socjalnego w III kwartale 2023 r. ustalono na poziomie:

- 1728,17 zł dla gospodarstwa pracowniczego składającego się z jednej osoby;
- 2922,75 zł dla gospodarstwa pracowniczego składającego się z dwóch osób, co w przeliczeniu na jedną osobę daje kwotę 1461,38 zł;
- 4392,44 zł dla gospodarstwa pracowniczego składającego się z trzech osób, co w przeliczeniu na jedną osobę daje kwotę 1434,15 zł;
- 5601,37 zł dla gospodarstwa pracowniczego składającego się z czterech osób, co w przeliczeniu na jedną osobę daje kwotę 1400,34 zł;
- 6906,45 zł dla gospodarstwa pracowniczego składającego się z pięciu osób, co w przeliczeniu na jedną osobę daje kwotę 1381,29 zł;
- 1695,66 zł dla gospodarstwa emeryckiego składającego się z jednej osoby;
- 2867,08 zł dla gospodarstwa emeryckiego składającego się z dwóch osób, co w przeliczeniu na jedną osobę daje kwotę 1433,54 zł.

Wyjaśnić przy tym należy, że ww. kwoty mają charakter uśredniony, przyjęto, że w skład gospodarstwa składające się z trzech osób wchodzi rodzice i dziecko młodsze w wieku 4-6 lat; w przypadku gospodarstwa składającego się z czterech osób: rodzice

oraz dziecko w wieku 4-6 lat oraz dziecko starsza w wieku 13-15 lat; w przypadku gospodarstwa składającego się z pięciu osób: rodzice oraz dwoje dzieci w wieku 4-6 lat i jedno dziecko w wieku 13-15 lat. Nie oznacza to jednak, że podane kwoty są nieprzydatne, skoro w rodzinie jest student, najczęściej jako osoba pełnoletnia. Po pierwsze student sam może być rodzicem, a nawet emerytem. Po drugie, co już zostało powyżej wskazane, są to Średnie kwoty, ale przecież wydatki na dzieci młodsze i starsze nie są aż tak różne.

Dane przedstawione w artykule P. Kurowskiego stanowią więc punkt odniesienia do tłumaczeń studentów, z czego żyją (jakie osiągają dochody). Oznacza to, że w uzasadnieniu należy powołać się na ten tekst i kwoty tam opublikowane. Uzasadnienie nie może być zbyt lakoniczne.

Podane wartości powinny zachęcać również do refleksji, co z progiem dochodowym uprawniającym do ubiegania się o stypendium socjalne. Aktualnie jest on ukształtowany na poziomie 1294,40 zł na osobę w rodzinie, zaś od 1 października 2024 r. będzie wynosić 1570,50 zł. Zbliżamy się więc do zwiększenia dostępności do stypendium socjalnego, chociaż podane w tym tekście kwoty odnoszą się do trzeciego kwartału 2023 r. Co oznacza, że kwoty te, nawet jeśli nieznacznie, to jednak wzrosną. W praktyce więc raczej wyhamuje proces spadku liczby studentów objętych pomocą. Z drugiej strony podnoszenie progów w zestawieniu z wynagrodzeniem w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego może prowadzić do negatywnego zjawiska, jakim będzie wytworzenie takiego zjawiska, gdzie osoba z niewielkim dochodami i otrzymanym stypendium będzie przewyższać dochody osób pracujących w szkole wyższej. Aktualne jest więc pytanie, do kogo ma trafiać pomoc materialna? Być może należałoby powrócić do stypendium mieszkaniowego w zmodyfikowanym nieco kształcie. Również te kwestie powinna uwzględnić reforma pomocy materialnej dla studentów. Być może przede wszystkim trzeba odpowiedzieć na zadane pytanie: do kogo ma być adresowana pomoc materialna...

Aktualna oferta szkoleń online dostępna jest na stronie [Instytutu Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki - w zakładce Webinary](#).